

**ISLANDES PREZIDENTA
OLAFURA RAGNARA GRIMSSONA
RUNA
VALSTS VAKARINAS PAR GODU
LATVIJAS PREZIDENTAM
VINA EKSELENCEI GUNTIM ULMANIM UN AINAI
ULMANES KUNDZEI
BESSASTADIRA**

1999. gada 19. aprili

Jusu Ekselence Latvijas prezident un Aina Ulmanes kundze
Godatie viesi

Šodien mes kopa svinam pirmreizigu notikumu Bessastadiras tukstoš gadu ilgaja vesture. Vina Ekselence Guntis Ulmanis, Latvijas prezidents, no nesen neatkaribu atguvušajam Baltijas valstim ir pirmais valsts galva, kurš apmekle Islandi, tadejadi apstiprinot musu tautu draudzibu un vienotibu jauna veida.

Islandieši no visas sirds veleja Latvijai un tas kaiminiem neatkaribu un labveliga bridi mes centamies dot savu nelielo ieguldijumu baltiešu cina par nacionalu brivibu un neatkaribu.

Diplomatisko attiecibu nodibinašanas akta parakstišana Hofdi Nama – mazaja baltaja eka ar skatu uz juru, kuru jus šodien apmeklejat – bija ne tikai pirma nots triumfa dziesma, kas kopš ta laika ir padarijusi jusu naciju par aktivu jaunas Eiropas veidošanas dalibnieci. 1991. gada 25. augusta ceremonija Hofdi Nama bija ari apliecinajums tam, ka mazas tautas var spelet izšķirošu lomu pasaules vestures attistiba. Toreiz musu tautas ar savu ricibu paradija pasaulei, ka Aukstais Karš ir beidzies, ka Eiropa iestajies jauns demokratijas, cilvektiesibu un neatkaribas laikmets.

Kad mana sieva Gudruna Katrina un es pirms nepilna gada apmeklejam Latviju, mes bijam no sirds aizkustinati par neviltoto pateicibu, ko latvieši jut pret islandiešiem. Šo pateicibu pilsetu un lauku cilveki izteica ar prieka asaram, apkampieniem un siltiem rokasspiedieniem. Šadi briži ir istaks pieradijums sirsnigai draudzibai neka garas runas un formali ligumi.

Pagajuša gada junija vizite Baltijas valstis bija pedeja Valsts vizite, kura Gudruna Katrina un es devamies kopa. Dažas dienas pec atgriešanas šeit, Bessastadira, mums tika pateikts, ka vinas slimiba ir atgriezies. Grutajos brižos, kuri sekojuši pec tam, atminas par musu brinišķigajam saulainajam dienam jusu zeme ir palidzejušas iepriecinat musu sirdis un atvieglinat musu nastu.

Tapec musu vizite Baltijas valstis vienmer mana sirdi staros ipaša mirdzuma un es izsaku Jums un Ulmanes kundzei, un visai latviešu tautai pateicibu - ar melanholijas pieskanu - par prieka pilnajam dienam, kas izradijas man daudz dargakas, neka to kads toreiz vareja iedomaties.

Mūsu vizītes laikā Latvija mēs visur bijām liecinieki enerģijai un apņemībai, kas raksturo nācijas virzību uz progresu un pilntiesīgu līdzdalību organizācijas, kuras nosaka notikumu gaitu Eiropā.

Kopš šādas dialoga par NATO paplašināšanu, Islande ir izteikusi atbalstu Baltijas valstu centieniem iestāties šai organizācijā un turpinās to darīt arī NATO valstu galotņu konferences, kas šonedēļ notiks Vašingtonā.

Mēs uzskatām, ka svarīga ir visu Baltijas valstu uzņemšana Eiropas Savienībā, lai mūsu ekonomiskā sadarbība Eiropas Ekonomiskās zonas ietvaros nākotnē kļūtu vēl ciešāka.

Nākamā mēneša laikā Islande uzņems prezidentūru Eiropas Padomē – organizācijā, kura tika nodibināta pēc Pasaules kara traģedijām un kuras mērķis ir nostiprināt un saglabāt demokrātiju un cilvēktiesības Eiropā. Mēs esam gatavi ciešai sadarbībai ar Latviju Padomē, jo ejams vēl tāls ceļš, pirms bus sasniegti apmierinoši rezultāti.

Pēdējās nedēļas mums un visu pasaules sabiedrību nepatīkami ir satraucis fakts, ka traģedija un terors, ko bijām uzskatījuši vienīgi par aizgājušo laiku atmiņām, ir uzplēsuši dzīļu brūci paša Eiropas sirdi, ka šī gadsimta beigās mēs atkal dzirdam sapņu un ciešanu kliegumus, kas lielākajā kontinenta daļā jau sen bija izskanējuši.

Mums tomēr jāatzīst rūgta patiesība, ka, neraugoties uz visu progresu un tehnoloģiskajām revolūcijām, jaunām savienībām un cilvēktiesību pieaugumu, Eiropas centra ir atverusies asiņojoša brūce, un neviens nezina, vai nepieciešamas zāles tai atrodamas un kā tās pielietot.

Pēdējo nedēļu notikumi paradīja, cik neatliekami ir panākt vienošanos par jaunu kārtību, kas patiesi garantētu drošību un mieru visām Eiropas tautām un kopībam.

Lielajā parbuves uzdevumā, kurš tagad uzsākts, mazajām Eiropas tautām vitali nepieciešams, lai viņu balsis būtu dzirdamas. Augoša solidaritāte starp Ziemeļvalstīm un Baltijas valstīm šai zīnā liek mums uzņemties īpašu atbildību un iniciatīvu.

Kopīgi attīstot jaunas organizācijas un sadarbību Ziemeļeiropā, mūsu astone valstis ir paradījušas, ka ir iespējams reaģēt uz jaunajiem laikiem visu tautu labā.

Ziemeļu jauno reģionālo organizāciju ietvaros esam iesaistījuši Krieviju, ASV un Eiropas Savienību jauna sadarbība miera, drošības un progresā laba. Šī mūsu kopīgā pieredze, gan vēl neilga, var piedāvāt palīdzību un uzmuntrinājumu jaunajā gadsimtā patiesi radīt tādai Eiropai, kas izaugtu līdz mūsu demokrātijas, cilvēktiesību un labklājības ideāliem.

Ceru, Jūsu Ekselence un Ulmanes kundze, ka Jūsu vizīte Islandē parādīs Jums, ka nabadzīga zemnieku un zvejnieku tauta, kas dzīvo uz skarbas klinšu salas bargu ūdeņu vidū, ar vienotību un izlemību ir spējusi kļūt par tehnoloģiski un kultūrali attīstītu sabiedrību, kas visiem tās locekļiem nodrošina tādus dzīves līmeņus, kurš ir viens no augstākajiem pasaulē. Cerams, ka tas būs iedvesmojošs piemērs tam, ko iespējams sasniegt.

Mēs, islandieši, no visas sirds ceram, ka jaunajā gadsimtā mūsu nācijas sasniegs jaunus pagrieziena punktus ekonomiskajā, kultūras un politiskajā sadarbībā. Mēs esam parliecināti, ka pasaulei nepieciešams iespējams precedents, ko sniegtu Ziemeļvalstis un Baltijas valstis, kas strādā saskaņā.

Senās islandiešu sagas, kuras pierakstītas aptuveni pirms septiņsimt gadiem un kuras attēloti notikumi tālajā ziemeļos laikā, kad cilvēce iegāja tūkstošgadē, kas tagad tuvojas noslēgumam, mēs atrodam daudzas liecības par mūsu senču celojumiem uz Baltijas jūras krastiem. Šie senās literatūras meistardarbi – Egila Saga, Njāla Saga un Heimskringla, satur skaidrus pierādījumus, ka mums ir kopīga vēsture, kuras saknes sniedzas dziļi gadsimtu atpakaļ, gadsimtu, kuri drīz sasiegs tūkstošgades gredzenu.

Šis mantojums mūs mudina padarīt jauno gadsimtu un jauno gadu tūkstoši par jaunu plaukstošas sadarbības un vienotības laikmetu, kas nestu bagātus augļus mūsu tautam un visai Eiropai.

Es lūdzu jūs visus piecelties un godināt Latvijas prezidentu Gunti Ulmani un Ainu Ulmanes kundzi un ciešu latviešu un islandiešu draudzību.